

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Dato: 22. november 2010

BBE/ J.nr. 2010-7349

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 26.oktober 2010 følger hermed socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 51 (SOU Alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Spørgsmål nr. 51:

"Vil ministeren venligst kommentere på artiklen "Nyt kommunalt afslag på aktindsigt i plejesag" fra Kalundborg Folkeblad den 20. oktober 2010 samt redegøre for de generelle regler på området, og kan ministeren oplyse, om det er normal praksis at afvise pårørendes anmodning i lignende sager?"

Svar:

Ifølge artiklen "Nyt kommunalt afslag på aktindsigt i plejesag" har Knud Jensen søgt om aktindsigt i sin afdøde mors journal i Kalundborg kommunes hjemmepleje. Kommunen har givet ham afslag med den begrundelse, at der kun kan gives aktindsigt til parter i sagen. Dernæst har de bedt ham rette anmodningen om aktindsigt til Det sociale nævn. Ifølge Det sociale nævn er det imidlertid kommunen, der er rette instans i forhold til at træffe afgørelse om aktindsigt. Efter en ny anmodning giver kommunen igen Knud Jensen afslag på aktindsigt, hvorefter de sender anmodningen videre til Det sociale nævn.

Til ovennævnte kan jeg generelt oplyse, at det følger af forvaltningsloven § 9, stk.1, at den, der er part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, kan forlange at blive gjort bekendt med sagens dokumenter. Begæringen skal angive den sag, hvis dokumenter den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med.

I forhold til om Knud Jensen er part i den sag, han har søgt aktindsigt i, følger det af forvaltningsretten, at enkeltpersoner, der ikke berøres væsentligt og individuelt af afgørelsen, i almindelighed ikke vil være parter i en sag, selv

om de i øvrigt har en væsentlig interesse i sagens udfald. Hvorvidt en enkeltperson kan betragtes som part i en sag, beror dog på en konkret og individuel vurdering.

I de tilfælde, hvor man ikke kan betragtes som part i sagen, må man søge aktindsigt efter offentlighedsloven. Offentlighedsloven regulerer den almindelige adgang for offentligheden til efter begæring at få aktindsigt i forvaltningsmyndigheders dokumenter.

Det følger af offentlighedsloven, at enhver som udgangspunkt har ret til aktindsigt i dokumenter, der er indgået eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. Loven omfatter al virksomhed, som udøves af den offentlige forvaltning, herunder også faktisk forvaltningsvirksomhed.

Offentlighedsloven indeholder imidlertid en række undtagelser fra retten til aktindsigt.

Loven undtager helt eller delvist forskellige sagstyper fra adgangen til aktindsigt. Det drejer sig om straffesager, sager om førelse af en ministerkalender, sager om lovgivning, indtil lovforslaget er fremsat, og sager om ansættelse og forfremmelse i det offentliges tjeneste.

I det omfang en sag ikke er undtaget fra retten til aktindsigt, kan visse dokumenttyper i sagen dog været undtaget. Det drejer sig blandt andet om en myndigheds interne arbejdsdokumenter.

Endelig kan visse oplysninger i dokumenter, der er undergivet aktindsigt, efter loven undtages af hensyn til nærmere angivne offentlige eller private interesser. Det gælder f.eks. oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold samt oplysninger om tekniske indretninger, fremgangsmåder eller drifts- eller forretningsforhold eller lignende, der er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, som oplysningen angår. Oplysninger kan desuden undtages fra retten til aktindsigt, hvis det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til en række nærmere angivne offentlige eller private interesser.

Offentlighedsloven tager alene stilling til i hvilket omfang forvaltningen er forpligtet til at give aktindsigt. Den enkelte myndighed er således ikke afskåret fra efter eget skøn at meddele aktindsigt i videre omfang end det er fastsat i loven, medmindre andet følger af regler om tavshedspligt m.v. Dette kaldes meroffentlighedsprincippet og fremgår af offentlighedsloven.

Med hensyn til hvilken instans, der er den rette til at træffe afgørelse om aktindsigt, samt hvilken instans, der efterfølgende er den rette til at behandle en eventuel klage over denne afgørelse, følger det af offentlighedslovens §

15, stk.1, at fremsættes der begæring om aktindsigt vedrørende dokumenter, der indgår i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, afgør denne myndighed, om begæringen kan imødekommes. Det fremgår videre af § 15, stk. 2, at afgørelser om aktindsigtsspørgsmål kan påklages særskilt til den myndighed, der er klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, begæringen om aktindsigt vedrører.

Socialministeriet har ikke oplysninger om, hvilken praksis kommunerne anvender ved anmodninger om aktindsigt fra pårørende i lignende sager.

Benedikte Kiær

/ Eva Pedersen